

Sumari

Editorial: 2

El ressorgiment català del XVIII. La Vinya i el comerç a Canet

Ricard Cantano Carballo 3

El pas de la pesta bubònica per Canet de Mar (1649-1654) i l'origen de l'advocació a la Mare de Déu de la Misericòrdia

Sergi Alcalde 11

200 anys de transport de viatgers i mercaderies: La família Gibert de Canet de Mar

Xavier Mas Gibert 22

Salvador Vendrell i Puig, mort al setge de Girona durant el setembre de 1809

Antoni Cruanyes 33

A la revista *El Sot de l'Aubó*, número 52 del mes de juny, l'article «El ressorgiment català del XVIII. L'exemple dels Llauger de Canet de Mar, de pagesos a mariners i comerciants» contenia una sèrie d'errors en la numeració de les notes de referència.

Preguem que ens disculpeu aquesta errada i us avancem que properament podreu consultar l'article correcte en el repositori de Revistes Catalanes amb accés obert, www.raco.cat

Editorial

Aquest número del «Sot de l'Aubó» consta exclusivament de quatre treballs d'una llargada inusual deguda al seu interès i sobretot a la informació recollida. Cadascun té relació amb qüestions transcendents de la història local.

Ricard Cantano fa una ampla, extensa i detallada incursió en la relació que hi havia entre el conreu de la vinya i el comerç marítim, de cara a l'obtenció de begudes espirituoses. Cantano, per tant, aprofundeix en un dels aspectes fonamentals de l'expansió econòmica del nostre segle XVIII, que va ser el més rellevant i interessant del desenvolupament de Canet per esdevenir una de les viles de més importància del Llevant català d'aquell segle. Ricard Cantano destaca el paper determinant que va tenir l'explotació i transformació vitivinícola, o sigui, l'obtenció del vi i posterior transformació en aiguardent de cara a l'exportació. L'aiguardent, com a producte estrella de l'exportació del nostre comerç marítim, va fer que els mateixos patrons, naviliers i noliejadors i tota la classe marítima en general, invertissin una bona part dels seus guanys en la compra de vinyes amb el propòsit evident de garantir-ne futures càrregues de vi i d'aiguardent, que autoalimentava el transport i el comerç marítim que era la seva activitat a títol principal. O sigui que, aquesta incursió en l'agricultura era per aconseguir un major finançament i rendiment dels recursos.

Aquesta deriva econòmica va atraure a Canet i a altres pobles de la costa, moltes famílies d'agricultors de les zones interiors que van ser els qui conreaven les vinyes, de manera que també hi havia una socialització dels guanys. Aquest conreu intensiu de la vinya, juntament amb les activitats artesanals aplicades a la construcció naval i al comerç marítim, explica el creixement espectacular de la població d'aquells anys. No cal dir que l'article està curosament desenvolupat i escrit.

Sergi Alcalde, ens ofereix totalment desenvolupat el tema que va presentar com a comunicació a la «VIII Trobada d'entitats de recerca local i comarcal del Maresme», sota l'enunciat: «Epidèmies i Remeis», celebrada a Malgrat de Mar el dia 25 d'octubre de l'any passat. En el seu treball, Alcalde aprofundeix en el que sens dubte va ser el problema de salut més important de la nostra història: les pestes o contagis a mitjans del segle XVII i les seves conseqüències socials i religioses. És a dir, el sorgiment de l'advocació de Maria mare de Jesús sota l'advocació de «nostra mare de Misericòrdia». Hi fa un detall documentadíssim sobre els protocols de conducta social i higiene col·lectiva que es va dur a terme amb els escassos mitjans terapèutics d'aquells temps.

Xavier Mas, a suggeriment del nostre amic Joaquim Pera, fa una incursió documental i de la memòria oral, per explicar en què consistia el transport de persones i mercaderies al llarg de gairebé tres segles. La història d'aquest transport, totalment terrestre, fet amb animals de peu rodó, es divideix en dos períodes: l'inicial transport de viatgers, bagatges i missatgeria amb diligència i una segona època, a partir de l'arribada del ferrocarril com a distribuïdor i recollidor finalista de tot allò que arribava i s'enviava a Canet a través del ferrocarril. Mas també fa un relat dels vehicles especialitzats: des dels carros de treball als cotxes mortuoris.

I tanca el número Antoni Cruanyes amb un interessant document sobre el canetenc Salvador Vendrell i Puig, que va morir al setge de Girona el setembre de 1809. Estem convençuts que els nostres lectors sabran perdonar la llargada d'aquests treballs, conseqüència de la voluntat de donar a conèixer tot el que hem pogut desenvolupar sobre cadascuna de les matèries.

El Sot de l'Aubó QUADERNS D'HISTÒRIA LOCAL

Centre d'Estudis
Canetencs

AJUNTAMENT DE
CANET DE MAR
Àrea de Cultura

Edita: Centre d'Estudis Canetencs · Saüc, 2 · 08360 Canet de Mar · Tel. 93 795 46 15
www.centreestudiscanetencs.cat · e-mail: centreestudiscanetencs@gmail.com

Coordinació: Carles Saiz. Consell editorial: Xavier Mas (president), Francesc Verdura (secretari), Joan Ballart (tresorer), Antoni Cruanyes, Jordi Soler i Sergi Alcalde (vocals)
Assessorament lingüístic: Gemma Martí · Traducció anglès: Rosa Mas i Stephen Gould · Disseny gràfic papyrusdisseny.com · Dipòsit Legal: B-12828-2008 · ISSN: 2013-6285 (Ed. impresa).
Aquesta publicació compta amb el suport de l'Ajuntament de Canet de Mar